

nooit worden geboden. Ook van ING-medewerkers zal niemand verwachten dat zij de vele miljoenen alfabetische cataloguskaartjes in alle Nederlandse bibliotheken doornemen om tot volledigheid te raken. Systematische bibliotheekcatalogi bieden maar een zeer beperkte dekking. Een meer realistisch uitgangspunt vormen biografische naslagwerken, de weinige gespecialiseerde monografieën op het terrein van egodocumenten¹⁰ en de literatuuropgaven in bepaalde historische publicaties, vooral op het terrein van de sociale en cultuurgeschiedenis. Maar bij gebrek aan een werkelijk systematische ontsluiting zullen de laatstgenoemde werken meestal terugvallen op eerdere publicaties, en daarmee is de cirkel rond. Een andere benadering moet uitkomst bieden om deze resultaten aan te vullen en onbekend materiaal op te diepen.

Gelukkig bieden moderne bibliotheken nieuwe mogelijkheden voor systematisch onderzoek. Sinds enkele decennia worden nieuwe acquisities elektronisch opgeslagen. De retrodigitalisering, dat wil zeggen de elektronische invoer van reeds op cataloguskaarten aanwezige titels, heeft hoge prioriteit. Dit laatste proces is nog lang niet voltooid, maar de verschillen in werkwijze per bibliotheek, gekoppeld aan de gemeenschappelijke opslag in het PICA-systeem, zorgen voor een statistisch vrij hoge dekkingsgraad. De Nederlandse Centrale Catalogus (NCC) ontsluit inmiddels de collecties van meer dan 400 bibliotheken. Daarnaast zijn er nog elektronische catalogi van documentatiecentra en vergelijkbare instellingen (zoals het Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis in Amsterdam en het Katholiek Documentatie Centrum in Nijmegen), en elektronische bibliografieën, zoals de Bibliografie van Nederlandse Taal- en Letterkunde en het ING-Repertorium. Deze bestanden zijn doorzoekbaar op woorden of woorddelen, en dat is het uitgangspunt geworden voor het speurwerk naar (onbekende) gedrukte egodocumenten.

Op welke woorden moet er worden gezocht? Natuurlijk zijn dat voor de hand liggende termen zoals 'herinneringen', 'memoires', 'dagboek(en)'. Maar daarmee zijn we er niet. Niet elke auteur heeft de moeite genomen zijn tekst dergelijke voor de hand liggende titelwoorden mee te geven. Er zijn vele andere woorden denkbaar die naar het 'egodocumentair' karakter van een tekst kunnen verwijzen, zoals 'belevenissen', 'ervaringen', 'indrukken', 'mijmeringen' enz. Bovendien kent het elektronisch zoeken in de meeste bestanden zijn beperkingen. Zo kan er wel worden gezocht op 'dagboek?', waarmee

10. Zoals G. Kalff jr., *Het Dietsche Dagboek* (Groningen/Batavia, 1935) en P. Spigt, *Het ontstaan van de autobiografie in Nederland* (Amsterdam, 1985).